

Nr 413.

Av herr **Holmberg**, i anledning av *Kungl. Maj:ts proposition, nr 116, angående omorganisation av det högre skolväsendet m. m.*

I propositionen nr 116 föreslås bland annat, att kommun skall tillhandahålla bostad åt rektor eller utgiva hyresersättning därför.

Det förefaller mig att lön »in natura» tillhör en förgången tid och att bostad eller hyresersättning åt rektor emanerar från vissa tysta föreskrifter om honom åliggande representationsskyldigheter. Sälunda föreskriver skolöverstyrelsen, att äsyftade tjänstebostäder skola vara av sådan beskaffenhet att där kan dukas bord för ett visst angivet större antal gäster.

I likhet med andra må väl rektor vara fri att hyra bostad efter sina egna anspråk och att inreda sitt hem efter egen smak. Den oskrivna skyldigheten att i hemmet mottaga besök och gäster göres därmed frivillig. Under dessa förutsättningar är benämningen hyresersättning icke lämplig, utan penningbeloppet må ingå i lönen under någon annan form. På de platser där bostad åt rektor är anordnad kan den givetvis fortfarande användas så länge det är lämpligt.

Att inom kommun bestämma storleken av tjänstemäns hyresersättning är merendels en obehaglig uppgift. Sättes beloppet för lågt, finnes möjlighet för högre myndigheter att ingripa, så att kommuns bestämmanderätt inskränker sig i realiteten till att besluta om överskridande av det skäliga. Man kan för övrigt vara ganska tveksam, om vad som är skäligt eller ej. Att hyran kan variera på olika orter, liksom även vederbörande tjänstemäns pretentioner, motiverar ingalunda att hyresersättning skall vara olika, ty den är ju en del utav lön. Till stöd för detta må endast anföras, att lektorer m. fl. måste nöja sig med samma lön, antingen hyran är hög eller låg. Det riktigaste vore att rektorers lön, i likhet med dessas, finge helt utgå av statsmedel. Kommuns bidrag kunde i så fall gå till andra ändamål inom skolan. Detta torde dock tillhöra en senare utveckling av skolpolitiken. Det är emellertid min övertygelse, att man bör sträva efter att så långt det är möjligt tillämpa samma löneprinciper för alla statstjänstemän.

Under hänvisning till det sagda och med aktgivande på att icke nämnvärt rubba den i propositionen gjorda avvägningen mellan stats och kommuns bidrag till de föreslagna skolorna, torde vara lämpligt, att riksdagen till siffran bestämmer det belopp, varmed kommun skall bidra till rek-

tors lön oberoende av bostadsförhållandena på de olika orterna. Detta belopp torde helt godtyckligt kunna sättas till kronor tvåtusen, vadan härmed yrkas,

att i de fall där i propositionen nr 116 föreslås kommunal hyresersättning åt rektor, detta utbytes mot: 2,000 kronors kommunalt bidrag till rektors lön.

Stockholm den 18 mars 1927.

Gust. Holmberg.